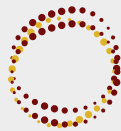

Bir ocuğun ve Bir Öğretmenin Hayatına Mal Olan Adaletsizlik

Melek Gelir Davası Üzerinden Türkiye'deki Hukuksuz Yargılamalara Bir Bakış

solidarity with
OTHERS

Nisan 2025
BELÇİKA

İçindekiler

Özet Rapor	2
1. Giriş	2
2. Soruşturma ve İddianame Aşaması	3
2.1. Melek Gelir'e İddianamede Yöneltilen Suçlamalar	3
2.2. İddianamede Yer Alan Diğer Suçlamalar	3
2.3. Hukuki Değerlendirme: Suçlamaların Hukuka Aykırılığı	4
2.3.1. Eylemlerin Silahlı Terör Örgütü Üyeliği Suçu Oluşturmadığı	4
2.3.2. Kanunsuz Suç ve Ceza Olmaz İlkesi (AİHS m.7 ve AİHM Yalçunkaya Kararı)	4
2.3.3. Masumiyet Karinesi ve KHK'lı Olmanın Suç Sayılması	5
3. Savcılık Mütalaası, Melek Gelir'in Savunması ve Dosyada Yer Alan Deliller	6
3.1. Savcılığın Mütalaası	6
3.2. Melek Gelir'in Savunması	6
3.3. Dosyada Yer Alan Deliller	7
3.4. Tanık İfadelerinin İçeriği ve Değerlendirme	7
3.5. MASAK Raporunun İçeriği ve Değerlendirme	8
3.5.1. Mahkemenin MASAK Raporuna İlişkin Değerlendirmesi	8
3.5.2. Hukuki Değerlendirme	9
4. Mahkeme Kararı ve Gerekçesinin Değerlendirilmesi	9
4.1. Mahkeme Kararının Özeti	9
4.2. Hukuki Değerlendirme	10
4.2.1. Bireysel Suçluluk ve Delil Eksikliği	10
4.2.2. ByLock Kullanımına İlişkin Değerlendirme Hataları	10
4.2.3. Kastın ve Amacın Belirlenmesinde Keyfilik	10
4.2.4. Ceza Hukukunda Suçun Şahsiliği ve Masumiyet Karinesi	10
5. İstinaf ve Yargıtay Süreci	11
5.1. Ankara Bölge Adliye Mahkemesi (İstinaf) Kararı	11
5.2. Yargıtay 16. Ceza Dairesi Kararı	11
6. Sonuç	11
6.1. Suçlamaların Dayandığı Fiiller Hukuka Uygun Faaliyetlerdir	11
6.2. Mahkeme ve Savcılık Tarafından Deliller Yanlış Yorumlanmıştır	12
6.3. Yargılama Sürecinde Bireyselleştirme Yapılmamıştır	12
6.4. Mahkûmiyet Kararı Somut Delillere Dayanmamaktadır	12
7. Genel Değerlendirme	12

Özet Rapor

Bu rapor, **Melek Gelir** hakkında yürütülen ceza soruşturması ve kovuşturma sürecini ve bu süreçte yaşanan hukuki ihlalleri ele almaktadır.

2016 yılında Bolu ilinde yürütülen bir soruşturma kapsamında KHK ile kamudan ihraç edilen ve çalıştıkları kurumlar KHK ile kapatılan 71 KHK'lı öğretmen hakkında '**silahlı terör örgütü üyeliği**' suçlamasıyla dava açılmıştır. KHK ile kapatılan özel bir eğitim kurumunda fizik öğretmeni olarak çalışan 1987 doğumlu Melek Gelir de hakkında dava açılan kişiler arasında yer almıştır.

Melek Gelir'e yöneltilen suçlamalar;

- *KHK ile kapatılan bir eğitim kurumunda çalışmak,*
- *Bank Asya'da hesap açmak,*
- *Çalıştığı kurumdan maaş almak,*
- *ByLock isimli programı kullanmak,*
- *NT Kitap Kurtasiye şirketinden kargo almak gibi tamamen hukuka uygun faaliyetler üzerine inşa edilmiştir.*

Bolu Ağır Ceza Mahkemesi, Melek Gelir'in çalıştığı kurumda öğretmenlik yapmasını ve ByLock isimli haberleşme programı kullanıcısı olduğu iddiasını dikkate alarak Melek Gelir'e 6 yıl 10 ay 15 gün hapis cezası vermiştir. Oysa dosyada, Melek Gelir'in örgütsel bir irade ile hareket ettiğine veya cebir/şiddet içeren bir eyleme katıldığına ilişkin hiçbir somut delil bulunmamaktadır.

İstinaf ve Yargıtay süreçlerinde de Melek Gelir'in bireysel durumu ayrıntılı biçimde incelenmemiş; tüm sanıklar hakkında toplu ve soyut ifadelerle karar verilmiştir.

Raporda detaylı şekilde gösterildiği üzere:

- Yasal faaliyetler suç kapsamına alınmış,
- Bireyselleştirme ve masumiyet karinesi ilkeleri ihlal edilmiş,
- Kanunsuz suç ve ceza olmaz ilkesine aykırı şekilde cezalandırma yapılmıştır.

Sonuç olarak, Melek Gelir'in ve KHK'lı öğretmenlerin mahkûmiyeti, hukuki güvenlik, adil yargılanma ve hukuk devleti ilkelerinin ağır ihlali sonucunda verilmiştir.

Bu ihlaller, Türkiye'nin taraf olduğu uluslararası insan hakları sözleşmeleri ile Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi içtihatlarına açıkça aykırıdır.

1. Giriş

Melek Gelir, 2011 yılında Sakarya Üniversitesi'nden mezun olmuş ve 2013 yılında FEM Dershanesi'nde öğretmen olarak çalışmaya başlamıştır.

Üç çocuk annesi olan Melek Gelir'in en büyük çocuğu, epilepsi hastası 15 yaşındaki **Sümevra Gelir**, annesi cezaevinde bulunduğu süre boyunca kardeşlerine bakmak zorunda kalmıştır.

Sümevra Gelir, 3 Nisan günü sabaha karşı geçirdiği bir nöbet sonrası evlerinde hayatını kaybetmiş, Melek Gelir ise kızının yasını cezaevinde tutmak zorunda bırakılmıştır.

Melek Gelir, Bolu ili merkez ve Göynük ilçelerinde kamu okulları, özel okul ve dersanelerde görev yapan öğretmenlere yönelik yürütülen toplu soruşturma kapsamında hedef alınmıştır.

Bu süreçte, Melek Gelir ve diğer öğretmenler:

- Önce Kanun Hükmünde Kararname (KHK) ile mesleklerinden ihraç edilmiş,
- Ardından da ihraç edilmeleri gerekçe gösterilerek haklarında terör örgütü üyeliği suçlamasıyla soruşturma başlatılmıştır.

11 Kasım 2016 tarihinde, "*resen tespit edilen kişiler, tanık beyanlarında geçen konular ve kişiler ile kurumlar tarafından yapılan ihbarlar*" gerekçesiyle başlatılan soruşturma kapsamında düzenlenen bir operasyonla Melek Gelir dahil 71 öğretmen gözaltına alınmıştır.¹

Bu dava, Türkiye'de özellikle 2016 sonrası dönemde yaygınlaşan kitlesel gözaltı ve yargılamaların tipik bir örneğidir. Bireysel suç unsurlarının tespitinden ziyade, kişilerin mesleki ve sosyal ilişkileri üzerinden toplu suçlamalar yöneltilmiş; böylece birçok bireyin hukuk güvenliği ciddi şekilde ihlal edilmiştir.

Bu rapor, Melek Gelir hakkında yürütülen yargılamayı ve verilen mahkûmiyet kararını detaylı biçimde ele almakta; sürecin hukuka, adil yargılanma ilkesine ve evrensel insan hakları standartlarına aykırılığını ortaya koymayı amaçlamaktadır.

2. Soruşturma ve İddianame Aşaması

2.1. Melek Gelir'e İddianamede Yöneltilen Suçlamalar

Bolu Cumhuriyet Savcılığı tarafından hazırlanan 07.06.2017 tarihli iddianamede² Melek Gelir hakkında ileri sürülen iddialar şunlardır:

- "*KHK ile kapatılan Bolu Özel İnci Fırat Eğitim Merkezi'nde öğretmenlik yapması,*
- *ByLock kullanıcısı olduğu iddiası,*
- *Polat Eğitim Basın Yayın Gıda Turizm Sanayi Ticaret A.Ş.'de SGK kaydının bulunması,*
- *Asya Katılım Bankası'nda hesabının bulunması,*
- *MASAK raporunda şüpheli işlemler yapıldığının iddia edilmesi,*
- *NT Kitap Kırtasiye'den kargo gönderisi alınması,*
- *Hakkında soruşturma yürütülen bazı kişilerle irtibat kaydının bulunması,*
- *Cep telefonunda Asya Bank'a ilişkin bireysel emeklilik ödemesi mesajının bulunması.*"

Melek Gelir iddianamede yer alan bu suçlamalar kapsamında çalıştığı kurumdan aldığı maaşın şüpheli işlem olarak değerlendirilmesi ve gönderilen bir kargo gerekçe gösterilerek silahlı terör örgütü üyeliği suçlamasına muhatap olmuştur.

2.2. İddianamede Yer Alan Diğer Suçlamalar

İddianamede Melek Gelir'in yanı sıra KHK'lı öğretmen olan diğer sanıklar hakkında ileri sürülen ve silahlı terör örgütü üyeliği suçlamasına dayanak olarak gösterilen ortak iddialar³ ise şunlardır:

a) Çalışma, Eğitim ve Sosyal Faaliyetler

- Kanun Hükmünde Kararname (KHK) ile öğretmenlik mesleğinden ihraç edilmek.
- "Bolu Gençliği Tarihi ile Buluşuyor" ve "Kardeşlik İçin El Ele" projelerinde görev almak,
- Çocuklarının Fatih Koleji gibi özel okullarda öğrenim görmesi.

b) Basın ve Yayın Faaliyetlerine Katılım

- Zaman Gazetesi Bolu İl Temsilciliğinde el konulan belgelerde Sızıntı Dergisi aboneliğinin tespit edilmesi,

¹ <https://www.aa.com.tr/tr/turkiye/boluda-25-ogretmen-fetoden-gozaltinda/683646>

² <https://www.boluekspres.com/icerik/haber.php?i=59429>

³ <https://www.boluekspres.com/icerik/haber.php?i=59990>

- 2010–2012 yılları arasında Zaman Gazetesi abonesi olunması,
 - Samanyoluhaber.com internet sitesinin ziyaret edilmesi,
 - Twitter üzerinden 2012–2013 yıllarında dershanelerin kapatılmasına karşı yapılan paylaşımlar,
 - 15 Temmuz sonrası hakkında soruşturma başlatılan gazeteci Nazlı Ilıcak'ın yazılarının sosyal medyada paylaşılması.
- c) Dernek ve Sendika Üyelikleri
- AKTİFSEN sendikasına üyelik,
 - Yıldırım Koleji Mezunları ve Mensupları Derneği'ne üyelik,
 - Bolu İdareciler ve Emeklileri Dayanışma Derneği'ne üyelik,
 - Din Görevlileri Derneği'ne üyelik,
 - Bolu Eğitim Sevenler Derneği ve Bolu Koza Eğitimciler Derneği'ne üyelik.
- d) Bankacılık ve Yardım Faaliyetleri
- Asya Katılım Bankası'nda hesap açılması ve işlem yapılması,
 - "Yardım Eli Derneği Su Kuyusu" ibareli bağış işlemlerinin bulunması,
 - Kimse Yok Mu Derneği'ne çeşitli tarihlerde bağış yapılması,
 - NT Kitap Kırtasiye şirketinden kargo gönderisi alınması.
- e) Diğer Tespitler
- Yol kenarına atılmış kitaplar üzerinde isimlerin bulunması.

İddianamede KHK'lı öğretmenler için suç delili olarak gösterilen bu eylemlerin terör suçu olması bir yana, bu eylemler suç teşkil etmeyen yasal ve sosyal faaliyetlerdir. KHK'lı 71 öğretmen 672 sayılı KHK ile ihraç edilmiş sonrasında ihraç ve yasal faaliyetler gerekçe gösterilerek terör örgütü üyeliği suçlamasının hedefi olmuşlardır.

2.3. Hukuki Değerlendirme: Suçlamaların Hukuka Aykırılığı

2.3.1. Eylemlerin Silahlı Terör Örgütü Üyeliği Suçu Oluşturmadığı

- Sayılan fiillerin hiçbirisi silahlı terör örgütü üyeliğinin unsurlarını oluşturmaz.
- Bireylerin yasal bankalarda hesap açmaları, yasal derneklere üye olmaları veya gazetelere abone olmaları hukuken korunan faaliyetlerdir.
- Yasal sınırlar içinde kalan sosyal, finansal ve mesleki faaliyetler, suçun maddi unsurlarını oluşturmaz.
- Suçlanan öğretmenlerin hiçbirisi cebir ve şiddet içeren bir eylem içerisinde bulunmamış, suç işleme iradelerine ilişkin herhangi bir tespit ortaya konulmamıştır.

2.3.2. Kanunsuz Suç ve Ceza Olmaz İlkesi (AİHS m.7 ve AİHM Yalçınkaya Kararı)

- Suçlama konusu yapılan eylemlerin hiçbirinde cebir, şiddet veya şiddete teşvik unsuru bulunmamaktadır.
- İlgili fiillerin örgütsel bir bağlam içinde gerçekleştirildiğine dair hiçbir somut delil sunulmamıştır.
- Bireylerin günlük hayatlarına ilişkin sıradan faaliyetler keyfi olarak suç kapsamına alınmıştır.
- Örgüt üyeliği suçunun oluşabilmesi için gerekli olan "cebir veya şiddet" kriteri göz ardı edilmiş; yalnızca kişiler arasındaki temaslar ve rutin işlemler suçlama konusu yapılmıştır.

Bu durum hem hukuk devleti ilkesine hem de adil yargılanma hakkına açıkça aykırıdır.

Anayasa'nın 38. maddesi uyarınca "Hiç kimse, işlendiği zaman yürürlükte bulunan kanunun suç saymadığı bir fiilden dolayı cezalandırılmaz." Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi'nin (AİHM) Yalçınkaya/Türkiye Kararı da bu tür faaliyetlerin örgüt üyeliği suçlaması için yeterli kanıt

oluşturmayacağını açıkça ortaya koymuştur: "ByLock kullanımı, Bank Asya hesap hareketleri, sendika üyelikleri ve gazete abonelikleri gibi olgular, terör örgütü üyeliği için yeterli delil teşkil etmez."

Bu nedenle:

- Melek Gelir'e ve diğer öğretmenlere yöneltilen eylemler, o dönemde yasaldı ve anayasal haklar kapsamındaydı.
- Kanunda açıkça suç olarak düzenlenmeyen fiillerin suç sayılması, kanunsuz suç ve ceza olmaz ilkesinin açık ihlalidir.

2.3.3. Masumiyet Karinesi ve KHK'lı Olmanın Suç Sayılması

Masumiyet karinesi, hem Türkiye Anayasası'nın 38. maddesinde hem de Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nin (AİHS) 6. maddesinde açık bir şekilde koruma altına alınmış temel bir ilkedir:

"Bir suç ile itham edilen herkes, suçu yasal olarak sabit oluncaya kadar masum sayılır."

Ancak Melek Gelir ve onunla birlikte yargılanan diğer öğretmenlerin dosyasında bu ilke ağır şekilde ihlal edilmiştir.

- Melek Gelir ve diğer öğretmenler önce KHK ile ihraç edilmiş, ardından da ihraç edilmiş olmaları "terör örgütü üyeliğinin" delili gibi gösterilmiştir.
- Oysa KHK ile ihraç edilmek, kendi başına bir ceza yargılaması sonucunda verilmiş bir mahkûmiyet kararı değildir.
- İdari bir işlem olan ihraç, otomatik olarak suçluluğun kanıtı sayılamaz.
- Bir bireyin yalnızca ihraç edilmiş olması, o kişinin suç işlediğine dair bir karine oluşturmaz.
- Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi (AİHM) ve birçok uluslararası hukuk kurumu, idari işlemler ile cezai sorumluluğun birbirinden tamamen ayrı olduğunu açıkça belirtmiştir.

Bolu davasında, öğretmenler hakkında yapılan suçlamalar ihraç edildikleri gerçeğine dayanarak desteklenmiş ve bu şekilde masumiyet karinesi ağır biçimde ihlal edilmiştir.

Bu yaklaşım hem Türkiye Anayasası'na hem de Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'ne aykırıdır. Ayrıca AİHM içtihatlarına göre, bir mahkeme, sadece bir kişinin geçmiş sosyal ilişkilerine, mesleki konumuna veya idari kararlarla uğramış olduğu işlemlere dayanarak cezai sorumluluk tespit edemez.

İddia ve Hukuki Değerlendirme Tablosu

İddia	Hukuki Değerlendirme
KHK ile öğretmenlikten ihraç	İdari bir işlem olup, cezai sorumluluğa delil teşkil etmez. Masumiyet karinesi gereği, ihraç edilmiş olmak suçluluk anlamına gelmez. (Anayasa m.38, AİHS m.6)
Dernek/sendika üyelikleri	Anayasal hak olan örgütlenme özgürlüğü kapsamındadır.
Banka hesabı ve finansal işlemler	Yasal bankacılık faaliyetidir; suç oluşturmaz.
Eğitim projelerinde görev almak	Suç unsuru taşımaz; sosyal faaliyettir.
Sosyal medya paylaşımları	İfade özgürlüğü kapsamındadır.
Kargo gönderileri	İçeriği belirlenmedikçe delil değeri taşımaz.
Yol kenarına atılmış kitaplar	Suç unsuru oluşturmaz.
ByLock kullanmak	Özel hayatın gizliliği kapsamında olup, tek başına suç delili olamaz.
Gazete/dergi aboneliği	Basın özgürlüğü kapsamındadır.
Yardım faaliyetleri (bağışlar)	İnsani yardım faaliyetleri suç teşkil etmez; anayasal dayanışma ve yardım özgürlüğü kapsamındadır.

3. Savcılık Mütalaası, Melek Gelir'in Savunması ve Dosyada Yer Alan Deliller**3.1. Savcılığın Mütalaası**

Cumhuriyet Savcılığı tarafından mahkemeye sunulan mütalaada, Melek Gelir hakkında şu hususlar ileri sürülmüştür:

- *ByLock isimli şifreli haberleşme sistemini kullandığı tespitinin yapıldığı,*
- *Polat Eğitim Basın Yayın Gıda Turizm Sanayi ve Ticaret A.ř. bünyesinde SGK kaydının bulunduğu.*
- *Bu gerekçelerle, Melek Gelir'in terör örgütünün aktif bir üyesi olduğunun açık olduğu iddia edilmiştir.*

Mütalaada ayrıca:

- *Melek Gelir'in tüm yargılama aşamalarında suçlamaları kabul etmediği,*
- *Ancak ByLock kullanıcısı olduğu iddiası nedeniyle savunmasının suçtan ve olası cezadan kurtulmaya yönelik olduğu öne sürülerek, savunmalarına itibar edilmemesi gerektiği belirtilmiştir.*

Savcılığın mütalaasında terör suçlamasının dayanağı olacak somut bir eylem ortaya konulmaksızın kanunsuz suçlamalar

3.2. Melek Gelir'in Savunması

Melek Gelir Bolu Ağır Ceza Mahkemesinde yaptığı savunmada, özetle şu beyanlarda bulunmuştur:

- *Üzerine atılı suçlamaları kabul etmediğini, hayatının hiçbir döneminde bir terör örgütüne sempati duymadığını,*
- *2011 yılında Sakarya Üniversitesi'nden mezun olduktan sonra atanmak için çeşitli kurumlara başvurduğunu, FEM Dershanesi'nde staj yapmaya başladığını ve 2013 yılında burada öğretmenlik görevine başladığını,*

- Çalıştığı dershanenin anlaşmalı bankası olması nedeniyle Bank Asya'da hesap açmak zorunda kaldığını, bu hesaba yalnızca maaşlarının yatırıldığını,
- MASAK raporunda "şüpheli işlem" olarak gösterilen tüm para hareketlerinin çalıştığı süre boyunca aldığı maaşlar olduğunu,
- HTS kayıtlarında yer alan kişilerin tamamının öğrenci velisi olduğunu, örgütsel bir irtibatın bulunmadığını,
- Kargo kayıtları iddialarına ilişkin olarak, Yurt İçi Kargo'dan teslim aldığı bazı siparişlerinin bulunduğunu, ancak bunların hiçbirinin örgütsel doküman içermediğini ve Işık Yayıncılıktan sipariş vermediğini,
- ByLock isimli gizli haberleşme programını hiçbir zaman kullanmadığını, ByLock tespit tutanağının aleyhine kullanılmasını kabul etmediğini belirtmiştir.
- Sonuç olarak, hakkında ileri sürülen iddiaların temelsiz ve asılsız olduğunu, bu nedenle beraatına karar verilmesini talep etmiştir.

3.3. Dosyada Yer Alan Deliller

Savcılık tarafından dosyada Melek Gelir ve 71 öğretmen aleyhine sunulan deliller şunlardır:

- 1) Sanıkların beyanları,
- 2) Tanık beyanları,
- 3) ByLock kayıt ve döküm içerikleri,
- 4) HTS kayıtları ve bilirkişi raporları,
- 5) Bank Asya ve Türkiye Bankalar Birliği'nin cevap yazıları,
- 6) Dijital inceleme tutanakları,
- 7) MASAK raporları.

Bu deliller, özellikle 15 Temmuz sonrası Türkiye'deki kitlesel soruşturmalarda terör örgütü üyeliği suçlamasına temel oluşturmak amacıyla kullanılan "standart delil setinin" parçalarıdır.

Ancak dosya incelendiğinde görülmektedir ki:

- Bu delillerin hiçbirisi Melek Gelir'in ya da KHK'lı öğretmenlerin cebir, şiddet içeren bir eyleme katıldığına veya örgütsel hiyerarşi içinde faaliyet yürüttüğüne dair somut, doğrudan ve kesin bir kanıt ortaya koymamaktadır.
- İddianamede ve mahkeme kararında, bu delillerin neden terör suçlaması kapsamında değerlendirildiği, hangi hukuki mantıkla suçun maddi ve manevi unsurlarını oluşturduğu hiçbir şekilde tartışılmamıştır.
- Melek Gelir'e yöneltilen iddialarda, bu deliller şablon bir şekilde sunulmuş, bireyselleştirme yapılmadan, kişiye özgü suç unsurları ortaya konulmadan toplu suçlama yöntemi tercih edilmiştir.

İddianamede belirtilen bu deliller, silahlı terör örgütü üyeliği gibi ağır bir suçlamanın dayanağı olamayacak niteliktedir.

3.4. Tanık İfadelerinin İçeriği ve Değerlendirme

Dosyada 10'un üzerinde tanığın ifadesi yer almaktadır. Genel olarak tanık ifadeleri terör suçlamasının delili olabilecek ve görgüye dayalı hiçbir bilgi sunmamıştır. Tanık ifadeleri sanıklar açısından cezai sorumluluk kurulması için son derece yetersiz ve soyuttur. Ancak, terör suçlamalarında sadece birlikteliği ortaya koyma adına tanık ifadeleri kullanılmaktadır.

Mahkeme kararında yer alan ve suçlamaların mesnetsizliğini gösteren iki tanık ifadesi şu şekildedir:

- a) Tanık Z. D.'nin Beyanı: "04/10/2016 günü saat 15:15 sıralarında Yedigöller yolu üzerinde ormanlık arazide tuvalet ihtiyacımı gidermek için durdum. Bu esnada orman içerisinde bir kısım kitaplar bulunduğunu gördüm. Bu kitapların FETÖ/PDY terör örgütü ile alakası olduğunu düşündüğüm için durumu jandarmaya bildirdim. Kitapları burakan kişiyi görmedim. İsmi sormuş olduğunuz şahısları tanımam. Başkaca bir bilgim yoktur."
- b) Tanık A. D.'nin Beyanı: "Ben daha önce Cihan Medya'da bir dönem çalıştım. Gazete dağıtıcılığı yaptım. Bu nedenle örgütle bağlantılı olan şahıslara ilişkin malumatım bulunmaktadır. Bu malumatımı kolluk makamlarıyla paylaştım. Bana ismini sormuş olduğunuz şahısları şimdi bir çırpıda hatırlayamıyorum. Eğer daha önce kendileri hakkında beyanda bulunmuşsam bu beyanlarım doğrudur. Ç.Ö. isminin geçtiğini hatırlıyorum, ancak ne kapsamda konuşulduğunu hatırlamıyorum. Diğer şahıslar hakkında doğrudan bir malumatım yoktur."

Bu tanık ifadeleri gösteriyor ki, ifadeler maddi gerçeği ortaya çıkarmaktan çok, cezalandırmayı kolaylaştıracak bir atmosfer yaratmak amacıyla dosyaya eklenmiştir. Somut delilden yoksun bu beyanların delil olarak dosyaya konulması bile cezalandırma amacının olduğunu göstermektedir.

3.5. MASAK Raporunun İçeriği ve Değerlendirme

Mahkeme, MASAK raporunun sanık lehine olan içeriğini göz ardı etmiş ve suçsuzluğu ispatlayan bir belgeyi, dolaylı biçimde suç isnadı aracı haline getirmiştir. Savcılığın tutuklama, yargılama ve mahkumiyet gerekçesi olarak gösterdiği MASAK raporu yapılan hukuksuzluğun delili olmuştur.

3.5.1. Mahkemenin MASAK Raporuna İlişkin Değerlendirmesi

Mahkeme kararında, Melek Gelir hakkında düzenlenen MASAK raporuna atıf yapılarak:

- "Polat Eğitim Basın Yayın Gıda Turizm Sanayi ve Ticaret A.Ş.'den 24 işlemde toplam 29.122,65 TL,
- F. Ö. isimli kişiden 811,85 TL havale aldığı tespit edilmiştir" ifadelerine yer verilmiştir.

Melek Gelir, savunmasında:

- "Bu işlemlerin, çalıştığı dershaneden aldığı maaş ödemeleri olduğunu,
- F. Ö.'nin de dershanenin muhasebecisi olduğunu ve zaman zaman avans ödemesi yapıldığını" ifade etmiştir.

Mahkeme, MASAK raporundaki bu tespitlerin:

- "Sanığın savunmasıyla uyumlu olduğunu,
- Aksi yönde başka bir delil bulunmadığını" belirtmiş,
- "Bu nedenle MASAK raporunun sanık aleyhine delil olarak kullanılmayacağına" karar vermiştir.

Bununla birlikte mahkeme, Melek Gelir'in Polat Eğitim Basın Yayın Gıda Turizm Sanayi ve Ticaret A.Ş. bünyesinde çalıştığına delil teşkil ettiği gerekçesiyle MASAK raporuna "kabule değer" atfetmiştir.

3.5.2. Hukuki Değerlendirme

Mahkemenin bu yaklaşımı hukuk devleti ilkesine, adil yargılanma hakkına ve masumiyet karinesine açıkça aykırıdır:

- MASAK raporu, sanığın maaş aldığı ve bu işlemlerin rutin iş ilişkileri kapsamında gerçekleştiğini teyit etmektedir.
- Maaş ödemelerinin varlığı, sanığın örgütsel bir faaliyeti olduğuna dair hiçbir somut delil oluşturmaz.
- Mahkemenin, aleyhe kullanılmayacağını kabul ettiği bir raporu dolaylı biçimde "örgütle bağlantı izlenimi" oluşturacak şekilde yorumlaması, tarafsızlık ve masumiyet karinesi ilkeleri ile bağdaşmaz.
- Yasal bir işyerinde çalışmak ve bu işyerinden maaş almak, başlı başına suç isnadı için gerekçe oluşturamaz.

Özellikle:

- Bir işyerinde çalışmak, çalışanın işvereniyle aynı dünya görüşüne veya örgütsel bağa sahip olduğunu ispatlamaz.
- Mahkemenin bu yöndeki çıkarımı, keyfi bir suç yaratma yaklaşımı olup, kanunsuz suç ve ceza olmaz ilkesine açıkça aykırıdır (Anayasa m.38, AİHS m.7).

Bu durum, suçun maddi ve manevi unsurlarının oluşmadığı bir olgudan ceza hukuku sonuçları çıkarılmaya çalışıldığını açıkça göstermektedir.

4. Mahkeme Kararı ve Gerekçesinin Değerlendirilmesi

Mahkeme, somut ve kesin deliller olmaksızın Melek Gelir'i mahkûm etmiş; hukuken geçerli olmayan varsayımlarla suç kastı ve örgüt üyeliği atfetmiştir. Bu yaklaşım hem Anayasa'nın hem de Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nin adil yargılanma ve masumiyet karinesi ilkelerine açıkça aykırıdır

4.1. Mahkeme Kararının Özeti

Bolu Ağır Ceza Mahkemesi 18.04.2018 tarihli kararında⁴, Melek Gelir hakkında şu tespitlerde bulunarak mahkûmiyet kararı vermiştir:

- *Sadece geçim kaygısıyla örgütle iltisaklı kurumlarda çalışmanın tek başına örgüt üyeliğine delil teşkil etmeyeceğini kabul etmekle birlikte,*
- *Sanığın çalışma yaşamının tamamının bu kurumlarda geçtiği ve*
- *17-25 Aralık süreci sonrası da dahil olmak üzere ByLock isimli haberleşme programını aktif şekilde kullandığı iddiasını birlikte değerlendirerek,*
- *Sanığın örgütle irtibatını sürdürdüğü sonucuna varmıştır.*

Mahkeme ayrıca:

- *ByLock programının, yalnızca örgüt mensupları tarafından kullanıldığı,*
- *Sanığın şifreli sisteme erişim sağladığı ve uygulamayı birçok kez kullandığı gerekçesiyle,*
- *Örgütün hiyerarşik yapılanmasına dahil olduğu,*
- *Örgütün genel amacını bilerek, süreklilik arz eden ve çeşitlilik gösteren faaliyetlerde bulunduğu kanaatine varmıştır.*

⁴ <https://www.boluekspres.com/icerik/haber.php?i=61848>

Bu gerekçelerle Melek Gelir hakkında 5237 Sayılı TCK'nın 314/2. maddesi uyarınca "**Silahlı Terör Örgütü Üyeliği**" suçundan **mahkûmiyet hükmü** kurulmuş ve **altı yıl on ay on beş gün hapis cezası** verilmiştir.

Mahkeme, ceza tayininde "*suçun işleniş biçimi, kastın ağırlığı ve güdülen amaç*" gibi soyut ifadelerle **takdire ve teşdiden ceza artırımı** yapmıştır. Ceza artırımı yapılması bile, başlı başına, yargılamanın amacının adil bir yargılamadan çok cezalandırma amacı taşıdığını göstermektedir.

4.2. Hukuki Değerlendirme

Mahkeme gerekçesi, aşağıdaki yönlerden hukuka açıkça aykırıdır:

4.2.1. Bireysel Suçluluk ve Delil Eksikliği

- Dosyada Melek Gelir hakkında terör örgütü üyeliği suçlamasına dayanak teşkil edebilecek somut ve doğrudan bir delil bulunmamaktadır.
- Çalışılan kurumların geçmişte örgütle bağlantılı olduğunun iddia edilmesi, bireyin doğrudan örgütsel irtibatı veya suç kastı taşıdığını ispatlamaz.
- Melek Gelir'in terörle doğrudan, aktif ve bilinçli bir bağ kurduğuna ilişkin hiçbir somut delil sunulmamıştır.
- Terör örgütü üyesi olmak amacıyla herhangi bir faaliyette bulunduğu ya da bu yönde bir irade sergilediği iddia bile edilmemiştir.
- Geçim amacıyla bir kurumda çalışmak, suç kastı veya örgütsel bağlılık ile karıştırılmaz. Melek Gelir yalnızca çalıştığı kurum gerekçe gösterilerek cezalandırılmıştır.

4.2.2. ByLock Kullanımına İlişkin Değerlendirme Hataları

- ByLock kullanımına ilişkin dosyadaki verilerin güvenilirliği tartışmalıdır.
- Melek Gelir, yargılama sürecinin tüm aşamalarında ByLock kullanmadığını beyan etmiş; buna karşılık iddiayı destekleyen yalnızca bir tespit tutanağı dosyaya sunulmuş, somut teknik delil ortaya konulmamıştır.
- Yargıtay'ın kendi içtihadına göre dahi ByLock programının örgütsel amaçla yüklendiği ve kullanıldığı somut delillerle ispat edilmelidir.
- Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi'nin (AİHM) Yalçınkaya/Türkiye Kararı başta olmak üzere uluslararası içtihatlar, salt ByLock kullanımının örgüt üyeliği için yeterli kanıt sayılmayacağını açıkça vurgulamıştır.

4.2.3. Kastın ve Amacın Belirlenmesinde Keyfilik

- Mahkeme, sanığın "güttüğü amaç" ve "kastının ağırlığı" gibi soyut kavramlara dayanarak cezada artırım yapmıştır.
- Oysa suç kastı, somut delillere dayanmalı; sanığın örgütsel faaliyet içinde aktif bir rol üstlendiği, örgüt hiyerarşisine dahil olduğu ve örgüt talimatı doğrultusunda hareket ettiği belirli eylemlerle ispat edilmeliydi.
- Bu soyut değerlendirme, keyfi bir yargılama pratiğinin göstergesidir.

4.2.4. Ceza Hukukunda Suçun Şahsiliği ve Masumiyet Karinesi

- Ceza hukuku ilkesine göre, bireysel suçluluk somut ve kesin delillerle ispatlanmalıdır.
- Bir kurumda çalışmak veya iddia edilen bir iletişim uygulamasını kullanmak, tek başına örgüt üyeliği için yeterli değildir.
- Mahkeme, "şüpheden sanık yararlanır" (*in dubio pro reo*) ilkesini göz ardı ederek hüküm kurmuş; mevcut şüpheleri sanık aleyhine değerlendirerek adil yargılanma hakkını ihlal etmiştir.
- Bu yaklaşım, Anayasa'nın 38. maddesi, Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nin 6. ve 7. maddeleri ve AİHM içtihatlarına açıkça aykırıdır.

5. İstinaf ve Yargıtay Süreci

İstinaf ve Yargıtay kararları, bireysel değerlendirme yapılmaksızın onama yoluyla adil yargılanma hakkını zedelemiş ve hukuki güvenceleri ihlal etmiştir.

5.1. Ankara Bölge Adliye Mahkemesi (İstinaf) Kararı

Melek Gelir ve diğer sanıkların mahkûmiyet hükümlerine karşı yapılan istinaf başvurusu, Ankara Bölge Adliye Mahkemesi 21. Ceza Dairesi tarafından 02.03.2020 tarihinde reddedilmiş ve ilk derece mahkemesinin kararı onanmıştır. İstinaf Mahkemesi kararında:

- “Yapılan yargılamaya, dosya ve duruşma tutanaklarına, mahkûmiyete konu edilen suçlar yönünden hukuken geçerli ve elverişli deliller bulunduğu,
- Mahkemenin kovuşturma sonunda oluşan inanç ve takdirinin isabetli olduğu,
- Sanıkların savunmalarının inandırıcı gerekçelerle reddedildiği,
- Beraat kararı verilen sanıklar yönünden de yeterli gerekçenin oluşturulduğu” belirtilmiştir.

Bu gerekçelerle istinaf başvurusu esastan reddedilmiş ve mahkûmiyet hükmü onanmıştır.

5.2. Yargıtay 16. Ceza Dairesi Kararı

Melek Gelir'in mahkûmiyet hükmü, 20.04.2021 tarihinde Yargıtay 16. Ceza Dairesi tarafından da onanarak kesinleşmiştir. Yargıtay kararında:

- “Yargılama sürecindeki tüm usuli işlemlerin kanuna uygun yapıldığı,
- Hükme esas alınan delillerin hukuka uygun elde edildiği,
- İleri sürülen iddia ve savunmaların eksiksiz şekilde sergilendiği,
- Vicdani kanaatin kesin, tutarlı ve çelişmeyen verilere dayandırıldığı,
- Eylemlerin doğru nitelendirildiği ve kanunda öngörülen suç tipine uyduğu,
- Yaptırımların şahsileştirilerek uygulandığı” ifade edilerek, karar bu soyut tespitlerle onanmıştır.

Hem istinaf hem de Yargıtay kararlarında, Melek Gelir'in bireysel durumu, savunması, lehine olan deliller veya dosyada ortaya çıkan hukuki eksiklikler hiçbir şekilde ayrıntılı olarak incelenmemiştir. Kararlar, tüm sanıklar için geçerli olan şablon ifadeler üzerinden verilmiştir. Bu durum tek başına adil yargılama ilkesi bakımından ciddi bir ihlal oluşturmaktadır (AİHS m.6, Anayasa m.36).

6. Sonuç

Bu raporda Melek Gelir hakkında yürütülen ceza soruşturması ve kovuşturma süreci ayrıntılı şekilde incelenmiştir. Elde edilen bulgular ışığında varılan temel sonuçlar şunlardır:

6.1. Suçlamaların Dayandığı Fiiller Hukuka Uygun Faaliyetlerdir

Melek Gelir'e yöneltilen tüm iddialar;

- Yasal olarak faaliyet gösteren bir eğitim kurumunda çalışmak,
- Anayasal hak kapsamında bir bankada hesap açmak,
- Yasal bir iletişim aracını kullanmak gibi hukuken korunan faaliyetlere dayanmaktadır.

Bu tür fiillerin suç sayılması, kanunsuz suç ve ceza olmaz ilkesine açıkça aykırıdır (Anayasa m.38, AİHS m.7). AİHM Yalçınkaya/Türkiye Kararı da benzer delillerin örgüt üyeliği için delil olarak kabul edilemeyeceğini net şekilde ortaya koymuştur.

6.2. Mahkeme ve Savcılık Tarafından Deliller Yanlış Yorumlanmıştır

- MASAK raporu, Melek Gelir'in çalıştığı kurumdan maaş aldığı gerçeğini ortaya koymuş; ancak mahkeme bu durumu dolaylı biçimde sanığın aleyhine kullanmaya çalışmıştır.
- Tanık ifadeleri, Melek Gelir hakkında somut bir bilgi veya suç isnadı içermemekte; buna rağmen yetersiz beyanlar suçlamaya dayanak yapılmıştır.
- ByLock kullanımına ilişkin delillerin güvenilirliği tartışmalı olmasına rağmen, tek başına suçlama için yeterli görülmüştür.

6.3. Yargılama Sürecinde Bireyselleştirme Yapılmamıştır

- İlk derece mahkemesi, Melek Gelir'in bireysel durumunu somut ve ayrıntılı biçimde değerlendirmemiştir. Silahlı terör örgütü üyeliği suçunun unsurlarının Melek Gelir tarafından nasıl oluşturduğu ortaya konulmamıştır.
- İstinaf ve Yargıtay kararları da genel ifadelerle tüm sanıklar hakkında topluca hüküm kurmuş; Melek Gelir'in özel durumuna özgü bir inceleme yapmamıştır.

Bu durum, adil yargılanma hakkının ve masumiyet karinesinin ihlalidir.

6.4. Mahkûmiyet Kararı Somut Delillere Dayanmamaktadır

Melek Gelir hakkında verilen mahkûmiyet kararı:

- Somut, her türlü şüpheden uzak, kesin ve inandırıcı delillere dayanmadan,
- Sadece varsayımlara, yargının sübjektif genel kabullerine ve suç isnadı oluşturmaya yönelik yorumlara dayanarak,
- Hukuk devleti olmanın gereği olan hukuk güvenlik ve adil yargılanma ilkeleri göz ardı edilerek tesis edilmiştir.

7. Genel Değerlendirme

Melek Gelir hakkında yürütülen ceza süreci, evrensel hukuk ilkeleri ve Türkiye'nin taraf olduğu uluslararası sözleşmeler çerçevesinde ağır hak ihlallerine sahne olmuştur.

Yasal faaliyetler suç kapsamına alınmış, bireysel sorumluluk ilkesi ihlal edilmiş, yetersiz ve soyut delillerle mahkûmiyet kararı verilmiştir.

Bu süreçte:

- Adil yargılanma hakkı,
- Masumiyet karinesi,
- Kanunsuz suç ve ceza olmaz ilkesi,
- Hukuk devleti ilkesi ciddi şekilde ihlal edilmiştir.

Bu raporda ortaya konulan sadece Melek Öğretmen'in hikâyesi değildir.

Türkiye'de binlerce insan, gazete aboneliği, okul kaydı, banka transferi gibi günlük sosyal faaliyetler nedeniyle ağır cezalara çarptırılmış, cezaevine konulmuş ve aileleri parçalanmıştır.

Melek Gelir, hukuka aykırı bir yargılama sonucunda verilen karar nedeniyle yaklaşık 3 yıldır cezaevinde tutulmaktadır.

Bu süre zarfında:

- 15 yaşındaki kızı Sümeyra, annesinin yokluğunda hayatını kaybetmiş,
- Diğer iki küçük çocuğu ise annelerinden ayrı, ağır bir travmayla baş başa bırakılmıştır.

Melek Gelir'in infaz durumu:

- Şartlı tahliye uygulanırsa: yaklaşık 62 ay (5 yıl 2 ay) cezaevinde kalacaktır.
- Denetimli serbestlik uygulanırsa: ceza süresi 50 aya düşecektir.
- Şartlı tahliyeden de yararlandırılmazsa: toplam 6 yıl 10 ay 15 gün cezaevinde kalacaktır.

Melek Gelir'in Cezaevi Koşulları ve Ailesinden Uzaklaştırılması

Melek Gelir, ailesinin yaşadığı Bolu ilinden uzakta, Sakarya Ceza İnfaz Kurumunda tutulmaktadır.

Küçük çocuklarının Bolu'da bulunması ve annelerini ziyaret imkânlarının son derece kısıtlı olması nedeniyle, Melek Gelir tarafından Bolu iline nakil talebinde bulunulmuştur. Ancak bu talep idare tarafından dikkate alınmamış ve herhangi bir işlem yapılmamıştır.

Melek Gelir, yaşadığı mağduriyeti anlatmak ve nakil talebinin karşılanması amacıyla 08.07.2024 tarihinde milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'na bir mektup yazmış; Gergerlioğlu da konuyu Türkiye Büyük Millet Meclisi'nde soru önergesi⁵ vererek Adalet Bakanlığı'na iletmıştır. Ancak bu girişime rağmen Melek Gelir'in cezaevinin değiştirilmesi yönünde herhangi bir adım atılmamıştır.

Bu durum, Melek Gelir'in çocuklarıyla olan bağının daha da zayıflamasına ve aile bütünlüğünün ciddi şekilde zarar görmesine yol açmıştır.

Aile hayatına saygı hakkı (AİHS m.8) gereği, hükümlülerin aileleriyle düzenli temaslarını sürdürebilmeleri desteklenmesi gerekirken, Melek Gelir'in çocuklarından uzak tutulması açık bir insan hakları ihlali oluşturmuştur.

Bugün Melek Öğretmen Cezaevinde, Kızı Sümeyra Toprak Altında: Aynı Hukuksuzluğun Kurbanları

Melek Gelir ve kızı Sümeyra'nın hikâyesi, yalnızca bireysel bir trajedi değil; Türkiye'de hukuksuzluğun doğurduğu sistematik insan hakları ihlallerinin somut bir göstergesidir.

Melek Gelir, hukuka aykırı bir şekilde mahkûm edilerek özgürlüğünden mahrum bırakılmış; bu süreçte en büyük kızı Sümeyra ise annesinden ayrı büyümek zorunda kalmıştır.

15 yaşındaki Sümeyra, kardeşlerinin ve kendi hayatının yükünü taşımaya çalışırken, bu ağır adaletsizliğin altında hayata gözlerini yummuştur.

Bugün:

- Melek Öğretmen cezaevinde,
- Kızı Sümeyra ise toprak altındadır.

İkisi de aynı hukuksuzluğun kurbanıdır.

⁵ <https://tinyurl.com/mr2yp88j>

Bu trajedi, adaletin yalnızca mahkeme salonlarında değil, hayatın tam içinde, bir annenin ve bir çocuğun dramında da yaşandığını göstermektedir.

Bir annenin özgürlüğünden, bir çocuğun ise çocukluğundan ve yaşam hakkından mahrum edilmesi; insan haklarının, adaletin ve vicdanın nasıl sistematik olarak ihlal edildiğinin en acı göstergesidir.

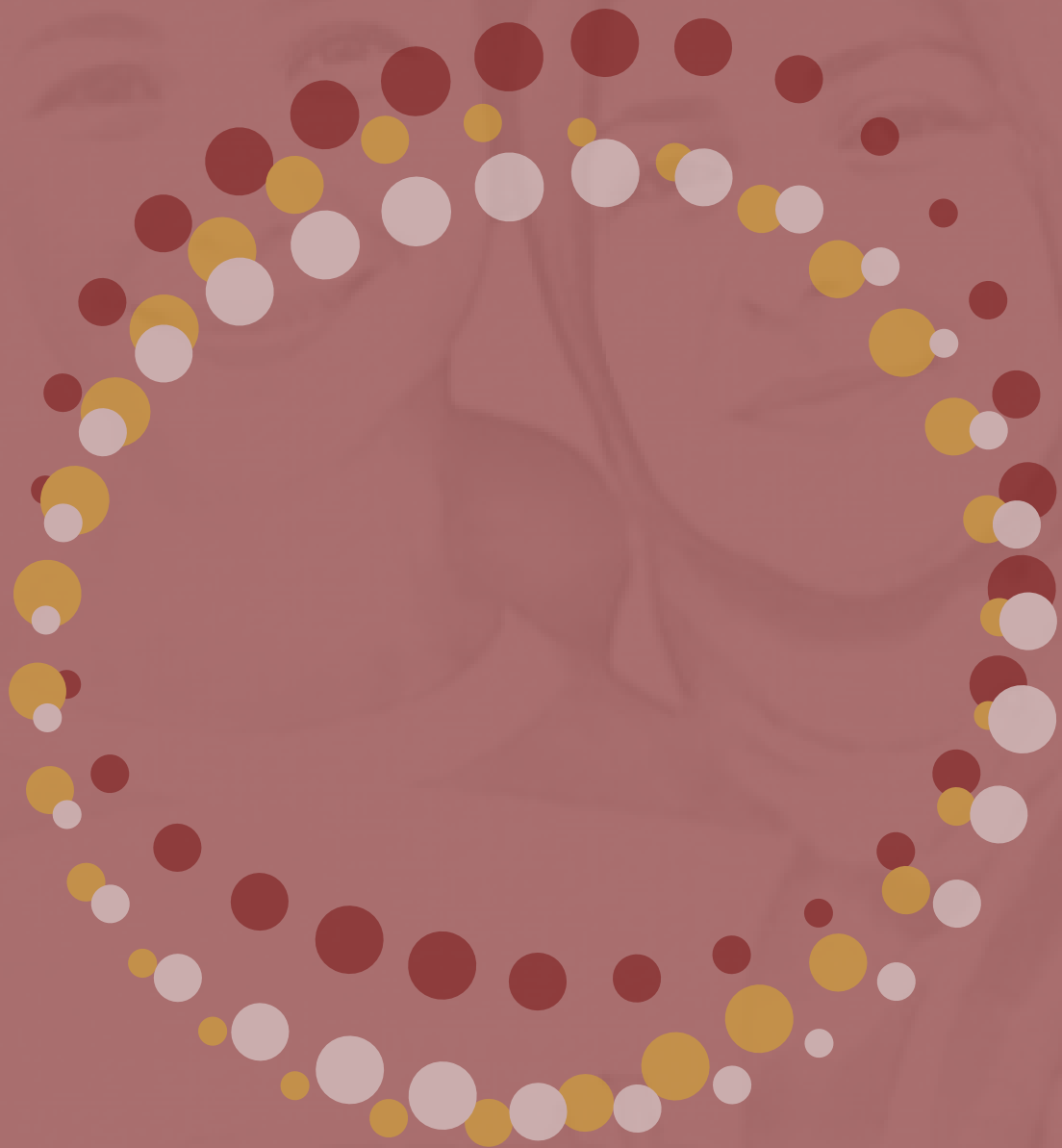
Bu nedenle, Melek Gelir'in davası yalnızca bireysel bir adalet arayışı değil; hukukun üstünlüğünün yeniden tesis edilmesi, insan haklarının korunması ve başka Sümeyra'ların hayatlarının karamaması için bir toplumsal sorumluluk çağrısıdır.

Özetle

Melek Gelir, tartışmalı ve adaletsiz bir mahkûmiyet kararıyla hem özgürlüğünden hem de anne olma hakkından mahrum bırakılmıştır.

Bu süreç yalnızca Melek Gelir'i değil, onun küçük çocuklarını da mağdur etmiş, insan onuruna ve aile yaşamına ağır bir müdahale oluşturmuştur.

Melek Gelir davası, bize adaletin kişisel bir mesele olmadığını, her birimizin özgürlüğünün ve insan onurunun ancak başkalarının haklarının korunduğu bir toplumda güvence altında olabileceğini yeniden hatırlatmalı...

Solidarity With OTHERS

Belçika, 2025

www.solidaritywithothers.com

info@solidaritywithothers.com